

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 35 (1528) 1986 m. rugsėjo 4 d.

Melbourne

XXXI M E T A I

Tautos Šventės priminimas

Tautos Šventės minėjimo aktai pažadina vieno kito sąžinę, kuri gal buvo paskendus kasdienybės sapne. Visiem primena, kad esame skolingi sava tautai už laisvai praleistas jaunystės dienas, už gerą išauklėjimą ir mums brangią lietuvišką dvasią, kuri galėjo susiformuoti tik laisvoje Lietuvoje.

Visi gal be išimčių norėtų nuoširdžiai atsilyginti savo tautai. Reikia pripažinti, kad mažai kas atsisako aukoti įvairiems fondams ir organizacijoms. Senyvi žmonės suranda laiko eiti į chorų repeticijas, ruošti valgius, pildyti savo pareigas toje ar kitoje organizacijoje, remti lietuvišką spaudą ir mokyklas. Jei tik žinotų, kaip daugiau prisidėti prie prasmingos lietuviškos veiklos, kuri būtų naudinga pavergtai Lietuvai, daug kas dėtų dar daugiau pastangų. Tik čia kyla tas klausimas: koks mūsų veikimas yra tikrai prasmingas? Ką turėtume daryti, kad pagreitintume mūsų tautos išsilaisvinimą?

Išlaikyti bendruomenes, chorus, sportininkus, tautinių šokių grupes, mūsų spaudą, lietuviškas mokyklas yra prasminga ir labai svarbu. Be to nustotumėm lietuvių etninės grupės teisę reprezentuoti mūsų kraštui.

Tik mūsų santykių kokybė su svetimų tautų žmonėmis gal galėtų būti kiek pagerinta.

Mūsų radijo programas daugiausia girdi tik lietuviai. Bet kiek

Rašo Dr. J. Kunca

vienas užsienietis išgirdęs gerą skoningą muziką ar dainą, kokios tautybės jis bebūtų, sustos ir pasiklausys. Gal net palauks sekancios dainos. Jei ir ta patiks, išklausys visą programą, pastebės, kad tai buvo mūsų ir kitą kartą su žingeidumu klausysis lietuviškų dainų ir muzikos. Už tat programų vedėjai privalo gerai atrinkti tokią mu-

zika, kuri būtų maloni ne vien lietuviams, bet kiekvienam turinčiam gerą skonį. Paruošdami aukštos kokybės muzikalinę programų dalį, pakelsim lietuvių prestižą svetimtaučių tarpe.

Chorų ir tautinių šokių grupių pasirodymai užsieniečiams privalo būti gerai paruošti, nes jie ypatingai sukelia gerą ar blogą įspūdį ne tik apie programos atlikėjus, (Nukelta į 4 puslapį)

Rugsėjo 8 - ji, - Tautos Šventė

**Lietuva, Tėvyne mūsų,
Tu didvyrių žemė!
Iš praeities tavo sūnūs
Te stiprybę semia.**

Jei šiandien Vytautas Didysis pakilęs iš savo kapo ir peržengęs marias ateitų pas mus, kokiais veidais mes jį pasitiktume?

Vieni iš mūsų, prisiminę jo didžius darbus, žiūrėtume į jį iš tolo, bijodami, kad arčiau priėjus, jo didingumo šešėlyje nepajustum savo menkumo.

Kiti, dar iš tolo pamatę, nusigandę bėgtume į šalį, kad kartais jis mums nepasakytų tiesos žodžio.

Treti praeitume pro šalį, tikriausiai nė nepažinę, nes gal esame apie jį negirdėję, arba jau ir pamiršę, kas jis yra buvęs.

Bet mūsų tarpe atsirastų ir tokių, kurie su džiaugsmu bėgtume

jo pasitikti, prisiliesti jo drabužio, pajusti Tėvynės dulkių kvapą ant jo batų ir jam pasiguosti.

O ką jis mums pasakytų? Pažvelgęs į akis pasiteirautų, kodėl taip nedaug atėjome jo pasitikti? Ragintų mus surinkti visus savo brolius ir seseris į kuo didesnį būrį, bent šiandieną, Tautos Šventės dieną, nepalikant nė vieno svetimuoje šešėliuose. Prašytų mus stengtis gražinti tautai ir tuos, kurie nuo jos bėga, ir tuos, kurie ją pamiršo ir tuos, kurie renkasi svetimus kelius.

Pabuvęs mūsų tarpe jis vėl pasuktų Vilniaus katedros link. Ir jam tostant ir nykstant šiaurės akiratyje, mūsų ausyse skambėtų jo paskutiniai atsisveikinimo žodžiai: **BŪK SAVO TAUTOS TIKRU VAIKU!**

ALB Krašto Valdyba

Sveika Marija, Šiluvos Mergele, Varge aplankius Lietuvos šalelę! Pamiltą Dievą sugrąžink. Nuo pikto priešo šalį gink!

Rugsėjo 8-toji yra Lietuvių Tautos Šventė, minima per Švč. Marijos Gimimą, nes tą dieną Vytautas Didysis 1430 m. buvo paskyręs vainikuotis karaliaus vainiku Vilniuje. Zigmantas Liuksemburgietis — vokiečių karalius ir imperatorius siuntė Vytautui karališkąjį vainiką, bet jo nesulaukė, pasienyje lenkams pavartojus smurtą. Vytauto Didžiojo žygiai ir pastangos, kad ir nebaigtos akivaizdžiu karaliaus vainiko užsidėjimu, ne mažiau darė gilaus išpūdzio vėlesnėms kartoms.

Juozas Mikštas

NEMUNO ŠALIES TAUTA

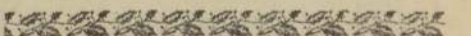
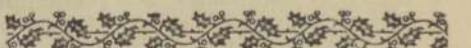
Nemuno šalies tauta,
Bolševikų pavergta,
Išnykimui pasmerkta,
Bet vis dar gaji, tvirta!

Šaknys atsparios tautos
Neišnyksta niekados,
Nors jos laistomos nuodais,
Atėjūnų išrastais.

Kaip vis karpoma žolė,
Kaip aplaužoma gėlė,
Atželia dar net vešliau,
Ir išlieka pagaliau.

Taip nežus ir mūs tauta,—
Ją gaivins jauna karta.

1986 m. Tautos Šventė
išėivijoje

AUKODAMI TAUTOS FONDUI,
REIŠKIAME SOLIDARUMĄ
KOVUJANČIAI LIETUVAI!

TF Atstovybė Melbourne

Mindaugas savo sostinėje 1253 metais, popiežiaus Inocento IV pavedimu, iškilmingai apvainikuojamas karaliaus vainiku drauge su savo žmona Morta. Tai buvo svarbi valanda Lietuvos istorijoje. Lietuva, plati ir galinga valstybė su krikščionišku valdovu priešakyje, pasidarė lygi kitoms valstybėms. Karalienė Morta buvo labai žymi savo laiko moteris, savo vyro karaliaus bendradarbė ir patarėja.

Prieš 50 metų - Ispanų pilietinis karas

KO SIEKĖ IR KĄ LAIMĖJO BOLŠEVIKAI

Vakarų Europos spauda ilgais aprašymais šiuo metu pamini 50 m. sukaktį nuo Ispanijos pilietinio karo pradžios. Po gen. Franko mirties buvo atskleista daug to meto archyvų, parašyta ir išleista daugybė istorinių studijų. Parodomi gal žiauriausio žmonijos istorijoje pilietinio karo baisumai, brolių diškas kraujo praliejimas, kai tarp savęs kariavo ne tiktai ispanai, bet II pasaulinio karo išvakarėse savo jėgas čia išbandė Hitleris, Stalinas, Mussolinis.

Kai 1931 m. Ispanijoje buvo nuverstas monarchinis režimas, kraštas ėmė riedėti savitarpio karo link. 1936 m. rinkimus laimėjo kairiosios partijos, buvo sudaryta liaudies fronto vyriausybė, kurią rėmė komunistai, socialistai, anarchistai, liberalai, respublikonai ir kitos partijos, profesinės sąjungos. Buvo sukurta ir "liaudies armija".

Vyriausybė vykdė daug reformų, konservatyviems ispanams dažnai neįprastų, nepriimtinių. Buvo atskirta Bažnyčia nuo valstybės, įvesta civilinė metrikacija, uždarytos kai kurios bažnyčios, buvo ruošiamasi uždaryti vienuolynus, nusavinti įmones, žemes; pašalinta iš pareigų daugybė senų valdininkų, pakeisti diplomatai, nužudytas monarchistų vadas, atleisti senieji teisėjai ir kt.

Prieš "liaudies fronto" vyriausybę jungėsi monarchistai, falangistai, fašistai, eilė karininkų, dvasininkai ir kiti dešinieji. Jie nujautė, kad Ispanijoje gali būti sukurtas marksistinis režimas, paremtas proletariato diktatūra. Šios ir kitos priežastys iššaukė sukilimą prieš vyriausybę.

Sukilimas prasidėjo 1937. VII 17 Ispanijos karinių dalinių tarpe, jos kolonijoje Maroke. Sukilėliai nušovė garnizono vadą gen. Romerales, užėmė miestą, o rytojaus dieną ir visą koloniją. Netrukus iš Kanarų salų anglų lėktuvu buvo atskraidintas gen. Francesco Franco, kuris ir perėmė sukilėlių valdybą. Sukilo ir kai kurie daliniai pačioje Ispanijoje, bet didžioji dalis kariuomenės, karo laivynas ir aviacija liko vyriausybės pusėje. Tai ilgam uždelsė pilietinio karo eigą.

Netrukus ispanų pilietinis karas virto "tarptautiniu" ir tęsėsi 978 dienas. Vyriausybės šalininkus rėmė savanoriai iš 54 šalių. Jų buvo 42-50.000. Buvo sudarytos tarptautinės brigados: italų - Garibaldi, vokiečių - Thalmanno, lenkų - Ad. Mickevičiaus ir Dambrovskio, amerikiečių (daugiausia

.....

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis

Čikagoje

.....

juodųjų) - Linkolno, britų - Tomo Manno, prancūzų - Paryžiaus komunos. Be jų buvo daugybė mažesnių kitų tautų brigadų. Tai buvo narsiausi kariai, kurių mūsų metu žuvo apie 20.000.

Sukilėliams pagalbą pirmiausia prisiuntė Vokietijos Hitleris. Jau VII. 21 vokiečių aviacija pradėjo gabenti iš Moroko į Ispaniją Franco kariuos ir atvežė jų 24.000. Netrukus atvyko vokiečių "Condoro" legijonas. Jį sudarė 6.000 labai gerai kariškai paruoštų ir stipriai ginkluotų karių. Sąstatai keitėsi kas 6-9 mėnesiai, grąžinant į Vokietiją kovotojus ir pakeičiant juos naujais. Taigi iš viso vokiečiai buvo atsiuntę apie 50-60.000 karių. Italai atsiuntė 60.000 vyrų, bet komunistai savo literatūroje jų skaičių pakelia ligi 150.000. Kartą kovėsi ir 15.000 portugalų. Paties gen. Franco Falangos armija ilgainiui išaugo į kelių šimtų tūkstančių pajėgą.

Ilgą laiką Ispanijos teritorija buvo padalyta tarp abiejų grupių. Jos trečdali valdė Franco, o likusią dalį vyriausybinkai.

Brolių diškos kovos buvo be galo žiaurios. Žiaurumai reiškėsi iš abiejų pusių ir pasižymėjo beato-dairišku prieš žudymu, kankinimu, marinimu badu; dažniais atvejais belaisviai nebuvo imami, o paėmus žudomi. Kairieji ypač persekiojo žemvaldžius, dvasininkus. Vien tiktai Barcelonoje sugriauta katedra ir visos 58 bažnyčios. Nužudyta apie 7.000 kunigų ir vienuolių. Net numirėliai neturėjo ramybės. Buvo atsitikimų, kai vienuolių karstai išverčiami ir komunistai šokdavo su skeletais. Bet ne šio rašinio uždavinys aprašinėti karo veiksmų eigą. Skaitytojams gal būtų įdomu žinoti, kokį vaidmenį šiame kare vaidino Stalinas ir jo sovietiniai rusai ir ką jie užtai gavo.

1936. XI. 2 iš Odesos atplaukė į Kartagenos uostą didžiulis Sovietų laivas su 500 karininkų, pilotų, su tankais, lėktuvais, įvairiais ginklais. Tai buvo tik pradžia. Bet karių Stalinas nedaug tesiuntė - iš viso tik 2.000, ir tai karinių specialistų, patarėjų, lakūnų, po-

litrukų. Tačiau ir toliau vežė ginklus, maistą, medikamentus. Daugybė rusų aukštų kariškių čia atliko "generalinę repeticiją", prieš prasidedant II pasauliniam karui ir įgijo nemaža karinio patyrimo. Ispanijoje veikė šie generolai, vėliau pasižymėję II pas. kare: Malinovskis, Konevas, Kulikas, Berzin (Grišin), Rodincevas, Pavlovas, Rokosovskis, na ir "mūsiškis" Jakovas Smuškevičius.

Iš visų talkininkavusių kraštų daugiausia laimėjo Stalinas. Tačiau jis veikė atsargiai, bijodamas sukelti pasaulinį karą. Pirmiausia jis padarė rinkliavą ir atsiuntė pusę milijono svarų. Kiek vėliau - keletą tuzinų pilotų. Dideli kroviniai laivai vežė amuniciją, lėktuvus. Rusai kariškai ir gerai paruošė garsųjį Madrido garnizoną - 4 pulkus ir aprūpino juos gera artilerija. Atvyko ir NKVD komandos, buvo infiltruoti Sovietų agentai net į vyriausybės narių tarpą. Siautėjo rusų politrukai kariuomenėje. Ir, jei karą būtų laimėję vyriausybinkai, Ispanija būtų virtusi pirmąja Sovietų satelitine valstybe.

Šveicarų istorikas dr. Peter Gosztony yra paskelbęs duomenis, kiek ginklų rusai atvežė ispanams: 806 lėktuvus, 362 tankus, 120 šarvuotųjų, 1.555 patrankas, 340 granatsvaidžių, 500.000 šautuvų, 15.113 kulkosvaidžių, 110.000 bombų, 3,4 mil. granatų, 862 mil. šovinių.

Ispanijos aukso atsargos labai turtingos dar iš XVI-XVII a. laikų, kai atsigabeno iš inkų ir aetekų prisiplėštą auksą, buvo didelės. 1936. XI. 22-25 vyriausybinkai jas pardavė Rusijos komunistams. Šiam reikalui iš Odesos į Kartageną atplaukė 4 Sovietų kroviniai laivai. Į juos buvo pakrauta 7.800 dėžės aukso, kiekviena po 65 kg svorio. Rusai gavo 510.079. 592 gramus gryno aukso. Pati "Prawda" patvirtino 500 tonų aukso gavimą. Į politbiuro posėdį atvykęs Stalinas pasidžiaugė tiek aukso gavęs ir pridėjo: "Ispanai jį matys tiek, kiek savo ausis". Taip ir įvyko. Ispanai ligi šiol nėra aukso atgavę. Maža to, Sovietai jiems pasakė, kad jie paskaitę už suteiktus ginklus, tačiau ispanai dar turį sumokėti 50 milijonų dolerių likusios skolos... Karas baigėsi 1939. III. 28, Madrido paėmimu. Ispanija buvo išgelbėta nuo komunizmo. Bet kovose žuvo ne vienas milijonas žmonių.

O kaip su lietuviais? Ar jie dalyvavo ispanų kare? "Liaudies fronto pusėje kovėsi apie 100 vyrų, kurių 30 žuvo ar dingo be žinios. Maskva į Ispaniją buvo pasiuntusi Rokiškyje 1902 m. gimusį aviacijos generolą Jakovą Smuškevičių, kuris vadovavo aviacijai, dalyvavo oro mūšiuose. Bet 1941 m. Stalinas jam "nuėmė galvą". Vėliau "rehabilituotas". Rokiškyje jam pastatytas paminklas.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Žemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St. Clayton, Vic. 3169.

įvykiai

● **Sydnejus.** "Bulletin" žurnalas VIII. 27 paskelbė Morgan žmonių apklausinėjimo rezultatus ir jei šiandien būtų vykę Federaliniai rinkimai, Darbo partija būtų gavusi tik 40% balsų, koalicija - Liberalų ir Tautinė partija 55%. Australijos balsuotojai iš valdžios būtų išmetę socialistus.

● **Melbournas.** Opozicijos - Liberalų partijos sveikatos ministras Mr. Mark Birrell praneša, kad Viktorijos Darbo partijos valdžia viešas ligonines vietoje pasididžiamimo pavertė į pasipiktinimą: apie 130.000 Viktorijos ligonių laukia eilės patekti į ligonines. Vien tik paskutiniiais metais viešose ligoninėse uždaryta 1.500 lovų, trūkstant gailestingųjų seserų. Šiems metams valdžia sumažino \$ 18 milijonų viešom ligoninėm.

● **Noumea.** Prancūzijos ministras pirmininkas Mr. Chirac atskrido į Pacifiko salą New Caledonia ir sukritikavo Australijos ministrų pirm. Mr. Hawke, kad jis labai kvailas, reikalaujamas N. Caledonijai nepriklausomybės ir sveikintų valdžios pasikeitimą Australijoje. Sako, kad Mr. Hawke turėtų aplankyti pirma savo aborigenus dykumose ir N. Caledonia. Tik taip palyginęs galėtų pasakyti kam reikia nepriklausomybės.

● **Stockholmas.** Reuterio žinių agentūra praneša ir Australijos dienraščiui VIII. 29 pakartojo pranešimą: Švedijos ekspertų raportu Sovietų Lietuvoje esantis Ignalinos branduolinis reaktorius jau veikia savo 150% pajėgumu ir yra net daug labiau nesaugus negu katastrofos ištiktas Černobyl reaktorius. Švedijos atominės energijos ekspertai pateikia žinių, kad milžiniškoji Ignalinos jėgainė yra grėsmė trim Pabaltijo respublikom. Ignalinos jėgainė pastatyta 1.000 megavatų, o dabar veikia 1.500 megavatų stiprumu, tas pakeitimas mažiau užtikrina reaktoriaus vidaus vėsinimą, o kylant reaktoriaus vidaus temperatūrai, sienos neišlaikytų ir išleistų daug radiacijos.

● **Papua New Guinea** jau planuoja netrukus Sovietams suteikti žvejybos pirmenybę savo teritoriniuose vandenyse ir taip be kovos sovietų "žvejų" laivai priartės prie Australijos.

● **Maskvos** cirkas šiuo metu gastroliuoja Argentinos sostinėje Buenos Aires ir staiga neteko vieno efektingiausių savo programos numerių - trapečinės akrobatikos. Kai cirko aikštėje turėjo pasirodyti akrobatai - Mikolaj Nikolski ir jo žmona Bertaina, nors jų garbei dundėjo net ir orkestro būgnai, abu sovietiniai akrobatai jau buvo pasirinkę laisvę ir tuo metu, kai cirko pranešėjas žiūrovam pristatė jų numerį, jie jau buvo pakeičti į Jungtines Amerikos Valstybes. Dar nemalonesnis panašus įvykis beveik tuo pačiu laiku ištiko rumunų laivą, atplaukusį į Kanarų salas, pusė igulos narių - septyni jūreiviai pabėgo į laisvę. Laivas uoste turėjo laukti, kol nauji jūreiviai iš Rumunijos atskris.

● **Canberra.** Vyriausybė savo naujuoju biudžetu savo dovanų padvigubino iki keturių milijonų ir 700 tūkstančių dolerių dėl UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization). Ta organizacija varo atvirą Sovietų Sąjungos propagandą, tai dėl to nuo šių metų pradžios iš organizacijos pasitraukė Jungtinės Amerikos Valstybės ir Didžioji Britanija. Tai organizacijai Australijos ambasadorius yra Mr. Whitlam su didele alga. Vyriausybė naujuoju biudžetu dar vieną milijoną dolerių dovanuoja Tarptautinių Taikos Metų veiklai. Italų komunistų partija Australijoje nuo 1983 m. iš Darbo partijos valdžios kasmet gauna po \$ 289.377 dovanų.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Daukyns. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 c. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1.50. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

TAUTOS ŠVENTĖ

Lietuvių tauta šimtus ir tūkstančius metų ramiai ir taikiai gyveno kaip medžiotojų, žemdirbių, amatininkų tauta, kol ji staiga atsidūrė prieš mirtiną pavojų, pašonėje įsikūrus kalavijuočių ir kryžiuočių ordinams. Po atkaklių kovų anų vietų gyventojai buvo pavergti. Tas pats likimas laukė ir lietuvių. Čia senosios Lietuvos vaidmuo Europos istorijoje prasideda nuo tryliktojo amžiaus vidurio. Lyg jūros toliuose iš miglų staiga iškyla aukšta uola - Mindaugo asmenybė - Lietuvos pirmasis karalius. Nors toks vėlybas lietuvių tautos pasirodymas Europos istorijoje ir jos vaidmuo apsiriboja penkiais ar šešiais šimtmečiais, bet ji jau buvo Rytų Europoje žinoma galybė.

Kai kryžiuočiai ir kalavijuočiai puolė Lietuvą pavergti, Lietuva darėsi stipresnė ir galingesnė gindama savo laisvę, kol su savo sąjungininkais 1410 metais sutriuškino kryžiuočių galybę. Ne vien ano meto vokiečių karvedžiai, bet ir dabartiniai istorikai šito unikalaus reiškinio negalėjo ir negali suprasti ir paaiškinti: kaip ir iš kur lietuvių tauta, gyvenusi Nemuno ir Neries upių baseine, būdama taikinga ir rami tauta, staiga išmoko taip pasiaukojančiai kariuoti, gindama savo kraštą ir savo laisvę per porą šimtų metų. Prūsai buvo nugalėti, nugalėti ir lybiai, latviai, estai. Mindaugas ir po jo valdę kunigaikščiai prie Lietuvos pradėjo jungti totorių rimbo išgąsdintus gudus, ukrainiečius. Kryžiuočiai grėsė ne tik Lietuvai, bet ir Gudijai, ir Ukrainai, ir Rusijai. Reikėjo suvienyti jėgas, nes pavienės tarpusavyje besivaidijančios kunigaikštystės būtų buvęs lengvas grobis. Tad Lietuvos valdovai privertė beveik visas Rytų Europos tautas kovoti prieš bendrą priešą. Tada Lietuva vadovavo ir koordinavo jėgas atsispirti prieš grobikus.

Lietuvių tautos įvykių prisiminimas ir jų pristatymas dabartyje yra tautos dvasios gaivinimas. "Aušra" sako: Krikščionybės istorijoje garbingą vietą užims ir šių dienų Lietuva, kaip vienas iš katalikybės priešakinių postų, labiausiai Europoje nutolusių į rytus ir šiaurę. Gyvendama nepaprastai sunkiomis ir nepalankiomis religijai sąlygomis, didžioji lietuvių dalis palaiko gyvą tikėjimą su tuo pačiu atkaklumu, kokiu mūsų protėviai gynė senąjį tikėjimą. Priešai tautos dvasiai palaužti nau doja slykščiausias priemones. Bet visa tai žeidžia tik tautos žievę. Tautos kamienas yra sveikas, atėjus laisvės pavasariui, pasiruošęs vėl skleisti lapus ir žiedus. Mūsų istorijoje nėra nė vieno fakto, dėl kurio dabar mus turėtų graužti sąžinė. Tokios praeities galėtų pavydėti ne vienas mūsų kaimynas. Tad didžiukimės Lietuva! Didžiuokimės, kad esame lietuviai!

PD

Sąmoningo Tikėjimo Metų prasmė

Artėja Lietuvos Krikšto 600 m. jubiliejus. Šie metai priešjubiliejiniai yra pavadinti Sąmoningo Tikėjimo Metais. Kadangi Lietuvos vyskupai paskelbė Sąmoningo Tikėjimo metus, taigi mums visiems lietuviams katalikams yra privaloma savo tikėjimą patikrinti, pagyvinti ir labiau susidomėti religijos klausimais. Bandysiu pažūrėti pasauliečio akimis kaip suprantame tą sąmoningą tikėjimą.

Sąmoningas tikėjimas tai nėra vien tik poteriavimas, neužtenka kalbant rožančių tik žodžius berti, o mintimis kažkur skrajoti. Ne užtenka ir to, ką maži iš katekizmo išmokome, tą dabar tik ir kartojame. Sąmoningas tikėjimas tai reiškia gerai pažinti tikėjimo tiesas, jas teisingai suprasti ir protu bei širdimi į jas atsiliiepti. Sąmoningas tikėjimas paremtas Kristaus Evangelija.

Kad mes tikime Dievą - nėra abejonės: juk einame į bažnyčią, kalbame poterių, laikomės 10 Dievo įsakymų. Bet dažnai dar šandieną tas tikėjimas yra daiktiškas - vaikiškas. Pvz., kaip mes išvaizduojame Dievą? Tai žilas senelis su ilga barzda sėdi ant debesų. Sąmoningame tikėjime Dievas jaučiamas kaip antgamtinė Būtybė. Dievo buvimą dabartinis žmogus suvokia protu. Dievą pažįsta per jo apreiškimą, per jo kūrybą (pvz. visatos, žvaigždynų nuostabus kelių tikslumas liudija Dievo kūrybą). Dievą pažįstame per Kristaus skelbiamą Evangeliją. Sąmoningi žmonės visais laikais jautė ir jaučia tos antgamtinės Būtybės buvimą. Tiesa, kiekviena religija savaip išreiškia Dievo supratimą. Bedievių, tikra to žodžio prasme, kurie netikėtų į Dievo egzistenciją - beveik nėra šių dienų pasaulyje. Net ateistai, kurie sakosi netikėti į Dievą, bet ir jie persekiojami to netikrumo.

Žymus prancūzų kalbėtojas - domininkonas Lacorder vieną kartą valgė restorane pusryčius. Prie

jo atsisėdo turtingas prekybininkas ir pradėjo girtis savo netikėjimu. Jis sakosi netikęs, nes Dievo nesuvokia ir nesupranta. O kaip tikėti tuo, ko nesupranti? Tada Lacorder su humoru paklausė: o ar tu supranti, kodėl ugnyje geležis pasidaro minkšta, o kiaušinis kietas? Prekybininkas prisipažino, kad to nesupranta. Tada domininkonas užbaigė: "Matai, nesupranti, o vistiek štai čia tą kiaušinį valgai". Ir religijoje priimame tas tikroves, kurių kartais nesupranta. Kasdieninės banalybės dažnai kliudo žmogui pažinti tikrąsias vertybes.

Išdidumas, nenoras nusilenkti Dievo valiai ir nuodėmė atstumia žmogų nuo Dievo. Artimiausias kelias su Dievu susitikti, su Juo bendrauti tai yra malda. Kristus išklė maldos reikšmę ir pasitikėjimą Dievu. Jis sako: "Ko tik prašysite Tėvą mano vardu - gausite". O žmogus kartais suabejoja: tai gal tik dvasinių malonių reikia melsti, dangaus karalystės prašyti? Tačiau maldoje "Tėve mūsų" Kristus liepia prašyti ir kasdieninės duonos.

Sąmoningame tikėjime turi būti ir malda, ir pasitikėjimas, ir auksa. Auką čia supraskime ne dokerius, bet aukojimąsi už kitą žmogų, jam padėti jo sunkioje situacijoje, žodžiu, tarnauti artimui, daryti gerus darbus tai pagrindinė šių metų mintis. Taip pat bus auksa, kai susilaikysime nuo pykčio, nuo užgauliojimo, kai atleisime ir tada, kai mus užgaulioja. Kristus liepia pirma susitaikyti su savo broliu ir tik tada eiti prie altoriaus.

Kas lanko bažnyčią, kas eina prie Komunijos, skaitome tas tikintis. Bet yra skirtumas tarp tikinčio ir sąmoningai tikinčio. Tikėjimas tai nėra vien tik poterių kalbėjimas. Lietuvoje buvo labai populiarus žodis "davatka". O kas yra davatka? Kun. S. Yla taip

aiškina: davatka tai religinga moteris, bet nepasižymi jokiais krikščioniškais darbais, nei jautrumu artimui. Davatkiškas tikėjimas turi malda, bet aukos ir pasiaukojimo neturi.

Sąmoningas tikėjimas žmogui būna parama ypač tamsiausiomis gyvenimo valandomis. Su augančia metų našta, žmoguje auga ir kentėjimai bei nerimas. Jis jaučiasi daugelio nesuprastas, nemylimas, gal tik šaltai toleruojamas. Bet jei senstantis žmogus turi prieš akis gyvenimo prasmės pajautimą, jei žino, kad už mirties ribos yra dar kitas nesibaigiantis gyvenimas, tai jo senatvės metuose neslėgs nei depresijos, nei atstūmimai.

Kartą teko girdėti diskusijas: ar geram katalikui pritinka draugauti su netikinčiais, su kitų pažiūrų žmonėmis? Mano manymu, subrendusiam žmogui turinčiam stiprius religinius įsitikinimus tokia draugystė jo tikėjimo nesulpnins. Bet tuo atveju nebijoti ir neslėpti savo krikščioniškų įsitikinimų. Bet yra ir kita medalio pusė: nuolat dalyvavimas būreliuose, kur diskutuojami religijos klausimai, kur tikėjimo tiesos aiškinamos atvirkesčiai ir visa kas surišta su religija piešiama juodomis spalvomis, tada ir gero krikščionio tikėjimas gali būti sudrumstas.

Jėzuitas kun. Vaišnys atkreipia dėmesį ir į tuos, kurie dažnai eidami prie Komunijos, taip apsipranta su Komunija, kad užmiršta tikrąją jos prasmę ir neturi jai pagarbos.

Ag. Stepanienė

= Ispanijos katalikų Bažnyčia ypatingu būdu pasižymi misijų veikla. Vien Madrido arkivyskupija yra pasiuntusi į misijų kraštus virš 1.700 misionierių. Daugiausia jų dabar dirba įvairiuose Pietų Amerikos kraštuose, kiti misionieriai dirba afrikoje ir Azijoje.

MELBOURNO LIETUVIŲ KATALIKIŲ MOTERŲ DRAUGIJA

Svenčia 35 metų veiklos jubiliejų Lietuvių Namuose rugpiūčio 9 d.

Foto: Gediminas Statkus

Tautos Šventės priminimas

(Atkelta iš 1 puslapio)

bet ir apie lietuvius bendrai imant. Geriau visai nepasirodyti, negu pasirodyti blogai svetimtaučių tarpe. Čia vėl labai svarbu, kad mūsų dainos pritrauktų internacinalinį klausytoją, kad jam ir mūsų šokiai padarytų malonų siurprizą.

Atstovaujančių lietuvių veiksmų atsakomybė yra dar žymiai didesnė ir surišta su nemažais sunkumais. Tie asmenys privalo gerai žinoti į ką, dėl ko ir kada yra verta kreiptis į kitų kraštų valdžios įstaigas, valstybės vyrus, spaudą ar televiziją.

Kol Vakarai nesupras, kad jiems jau neliko laiko švaistyti tuščiais žodžiais arba visai ignoruoti rusų ofensyvą įvairiose Rytų - Vakarų fronto dalyse, kad jie turi tinkamai pasipriešinti arba neužilgo ka-

pituliuoti, tol iš jų negalime tikėtis daugiau negu nuraminimo, kad jie nepripažįsta Pabaltijo okupacijos, mūsų gailisi ir kartu mums linki atsiekti laisvės.

Reikia įtikinti vakariečius, kad rimtesnis Pabaltijo ir Rytų Europos laisvės reikalavimas yra dalis pačių Vakarų išsigelbėjimo pastangų. Ir dar labai svarbi Š. Amerika turi savo patikimiausius sąjungininkus toj pavergtoje Rytų Europoj. Išmušus Rytų Europą iš rusų rankų, sovietų imperija subyrėtų pati ir Vakarai išvengtų tiesioginio konflikto su Maskva. Vakarai tam turi ekonominį ir propagandinį ginklą, tik jų nevertuoja. Dar daugiau, viešai Vakarai vadai net neišdrįsta kalbėti apie Rytų Europos išlaisvinimo reikalą.

Tas nereikia, kad nereikia kel-

ti Lietuvos bylos klausimo. Reikia, tik to neužtenka. Lietuvos išlaisvinimui ir Vakarų demokratijos išgelbėjimui reikia, kad Vakarai pradėtų save ginti. Iki šiol to nėra!

Lietuvos bylos kėlimui ir Vakarų budinimui vartojama dar vis per mažai užsienio spauda. Tremtinių tarpe turėtų būti sugebančių vienoj ar kitoj kalboj parašyti tinkamų straipsnių ar gausių laišku. Vertėtų paremti ir paskatinti jaunimą, kuris domisi spaudos darbu, kad turėtų progą studijuoti šią specialybę. Kodėl nepaskirti premiją už gerus straipsnius užsieniečių spaudoje? Kodėl neturėti specialių užsienio spaudos skyrių prie mūsų vyriausių veiksmų?

Tautos Šventės mums primena, kad mes, nors iki šiol dirbame, bet vis tik greičiausiai turėtumėm patobulinti mūsų veikimą.

DANA BALTUTIENĖ, M.A.

Prieš keletą savaičių Melb. universitetas suteikė Danai Magistro laipsnį (MA). Dana pradėjo mokslus Melb. universitete humanitarinių mokslų fakultete 1976 m., lankydama universitetą dalinai savo, dalinai darbo metu, kartu dirbdama pilnu laiku Vik. Elektros komisijos bibliotekoje. Ji baigė Bachelor of Arts with Honours 1981 m., parašydama tezę apie Lietuvos įsikūrimą ir gyvenimą Melbourne tarp 1950 ir 1980 m.

Po metų pertraukos Dana ryžosi toliau tęsti studijas Melb. universitete, šįkart Ekonomijos fakultete ruošdamasi magistro laipsniui. Jos studijos apėmė ekonomiką, darbo istoriją ir darbo santykius, komercinę teisę ir ekonominę istoriją. Šias studijas sėkmingai baigė šių metų pradžioje.

Dana nuo pat atvykimo į Melbourne aktyviai reiškėsi Melb. Lietuvos Bendruomenėje. Priklausė skautams ir Kat. Mot. D-jai, bendradarbiavo spaudoje, kurį laiką vedė Moterų skyrių, - prisidėjo prie moterų seklyčios įrengimo Lietuvių Namuose. Prieš kelis metus Austr. Lietuvos fondas pakvietė Daną, kad ji suorganizuotų ALF Šaltinių biblioteką. Ji šį darbą sėkmingai atliko ir šią dieną talkininkauja bibliotekos vedėjui poetui J. Mikštui.

Anot vyro Petro, Dana yra prisiekusi komitetininkė, savo laiku perleidus kokius 15 komitetų ir šią dieną priklausanti apie 6 komitetams. Šiuo metu Dana eina vicepirmininkės pareigas Melb. Apylinkės Valdyboje. Jos iniciatyva buvo įsteigtas Švietimo komitetas - tai pagalbinis komitetas mūsų savaitgalio mokykloms padėti išsilaikyti. Danos ypatingas užmojis ir tikslas yra išlaikyti gyvą mūsų kalbą ir kultūrą jaunimo tarpe. Šiam tikslui ji aktyviai dirbo Lietuvių Studijų komitete, kuris stengiasi įvesti lietuvių kalbą bent viename iš Australijos universitetų. Paskutiniu laiku Dana padėjo organizuoti Studijų Dienų programą Adelaidėje ir Teatrų festivalį Melbourne. Dabar organizuoja Kalbos ir kultūros seminarą Melb. jaunimui. D. Baltutienė yra intelektualinės kūrybos ir visuomeninės veiklos gyvas pavyzdys. Nuoširdžiai vertiname Danos pastangas savo studijas apvainikavus moksliniu Magistro laipsniu. Valio!

Tėviškės Aidai

Los Angeles nuotaikingas vyrų kvartetas

Sunku man bus perteikti išpūdį, kurį Melbourne rugpjūčio 17 d. sukėlė Los Angeles vyrų kvartetas: Dr. E. Jarašūnas, B. Seliukas, A. Polikaitis ir R. Dabšys.

Šią koncerto staigmeną Australijos lietuviams davė Pasaulio Liet. Jaunimo kongresui rengti Komitetas, dėka pirm. H. Antanaičio, kuris pakvietė dainininkus atvykti į Australiją.

Šio darnaus kvarteto muzikinis pasiruošimas siekia ilgus metus. Koncertuodami jie apvažinėjo daugelio didesnių lietuviškų kolonijų centrus Š. Amerikoje. Jie yra dainavę, išskyrus neišskaičiuojamus kartus Los Angeles apylinkėse, ir San Francisko, Čikagoje, Detroite, Clevelande, Ohio, Phoenyx ir kitur.

Turbūt pirmas atsitikimas, kad visas pelnas gautas iš koncertų Melbourne, Adelaidėje ir Sydnėjyje pasiliks Australijoje, eis VI Pasaulio Jaunimo kongresui, kuris jau ateinančių metų gale vyks Australijoje. Atrodo, kad kvartetas savo puikių, Dievo duotų balsų nenaudoja uždabiui, bet kitų džiaugsmui. O kai mato klausytojų pasigėrėjimą ir įvertinimą, gal ir patys džiaugiasi.

Praėjusiais metais kvarteto išleista pirma dainų plokštelė, pavadinta "Tu man viena", turėjo labai didelį pasisekimą. Išleista 1.000 plokštelių, bet jau seniai visos išparduotos. Rengdamiesi važiuoti į Australiją, jie išleido ir atsivežė savo antrą plokštelę - "Apie tave svajoju". Grynai lengvo žanro dainos ir kelios smagios liaudies dainos. Melbourne plokštelė susidomėjimas buvo didelis. Daug buvo išparduota, kurias jie mielai pasirašinėjo.

Melbourno publikai Los Angeles vyrų kvartetas buvo didelė atrakcija ir Lietuvos Namų koncertų salė sausakimšai prisipildė. Sceną puošė ilgi tautiniai motyvai su scenos sienoje kvarteto atsivežtos plokštelės žodžiais.

Atskiro pranešėjo koncerte nebuvo. Patys dainininkai atliko tą vaidmenį. Programa buvo suskirstyta į keturias dalis, kiekvienoje dalyje po keturias dainas.

Pirmas į sceną išėjo Rimtautas Dabšys - bosas. Jis artistiškaip prisitvėrė susirinkusiems klausytojams

humoristine kalba save, o pamojęs ranka, iškvietė į sceną ir pristatė kitus kvarteto dalyvius.

Kai visi darniai padainavo 4 dainas, kitas kvarteto narys B. Seliukas eiliuotai papasakojo kvarteto plokštelės kilmę.

Vėl po 4 jausmingų dainų, jokios pertraukos nebuvo, išėjo trečias kvarteto narys - A. Polikaitis, kuris čia Melbourne rūpestingų marčios tėvelių, Vandos ir Jono Juškų globojamas, su žiupsneliu humoro perdavė Los Angeles vyrų kvarteto veiklos santrauką.

Vėl skambėjo 4 nuotaikingos dainos, su raudonais gvazdikais ir be jų, nes tapo atiduoti publikai.

Paskutinis, su lengvu žemaitišku akcentu prabilo į susirinkusius Dr. Emanuelis Jarašūnas. Jis išryškino žemaičius, paminėjo net kelių melbourniškų žemaičių pavardes ir leido suprasti, kad jų visur dauguma. Tokia linksma humoro gaida nuskaidrino publikos kasdienybės pilkumą.

Dar vis džiugino estetinius jausmus dainomis, kurių visų čia neišminėsiu, nes jos beveik visos yra plokštelėje, tik pasakysiu, kad man labiausiai patiko tautinio lyrizmo B. Budriūno daina "Tėviškėlė" ir svajinga A. Jurgučio aranž. "Gvazdikai". Bet sužavėjo mane visos dainos.

Nuotaikingas ir apipavidalintas, aiškia tarsena, kvarteto lengvų, svaigių dainų atlikimas, pakėlė jausminį kontaktą su klausytojais. Klausytojai buvo tiek sužavėti, kad koncertui pasibaigus jie gausiais plojimais pakartotinai iškvietė juos į sceną dar porai dainų.

Kongresui ruošti Komiteto pirm. Henrikas Antanaitis padėjo kvarteto dainininkams, apdovanotiems tokia brangia dovana - puikiais balsais. Jis pasakė: "Tik lietuviška širdis ir meilė dainai gali nugalėti

ti visas kliūtis. Mes labai vertiname Jūsų paaugotą laiką, patirtą nuovargį ir piniginę auką jaunimui". Prašė priimti Melbourne atminimui po mažą dovanėlę. Jis taip pat padėjo talentingai akompanuotojai Mrs. Patkin.

Po koncerto Jubiliejinėje salėje H. Statkuvienės ir talkininkų buvo paruoštos vaišės, kur pasivažiavo kalbėjo Kongreso ruošos komiteto pirm. H. Antanaitis, Bendruomenės pirm. R. Šemetas ir kvarteto vadovas Dr. E. Jarašūnas.

Du kvarteto narius su šeimomis rūpestingai globojo Genė ir Zigmantas Mackevičiai. Kvartetas jiems sugiedojo "Valio, laimingų metų."

Visi atrodė patenkinti ir kvarteto narys B. Seliukas, kuris buvo Aldonos Butkutės ir jos šeimos rūpestingoje globoje.

Telydi juos gyvenimo kelyje Aukščiausiojo palaima!

Alisa Baltrukonienė

KUR KOMUNISTAI — PILNI KALĖJIMAI

Čekoslovakija neatsilieka nuo kitų komunistų valdomų kraštų politinių belaisvių gausumu. Austrijos sostinę Vieną šiomis dienomis pasiekė grupės čekoslovakų kitarinčių raštas, kuriame pažymima, kad nesuskaičiuojami šimtai žmonių Čekoslovakijoje yra įkalinti vien dėl savo politinių, religinių ar kitokių įsitikinimų. Kai kurie jų atlieka labai sunkias bausmes — nuo penkerių ligi dešimties metų. Nemažai politinių belaisvių Čekoslovakijoje buvo nuteisti dėl to, kad priklausė žmogaus teisių gynbos sąjūdžiui "Chartija - 77", pasirašę sąjūdžio paskelbtus dokumentus. Vieną pasiekusio rašto autoriai taip pat atkreipia dėmesį į sunkias politinių belaisvių kalnimo sąlygas dėl kurių nemažai kalinių yra praradę sveikatą.

"TĖVIŠKĖS AIDŲ" SKAITYTOJAI!

Maloniai prašome visų apsimokėti prenumeratą. Kas nori gauti pakvitavimą, pridėti pašto ženklą. Adreso pakeitimui pridėti \$ 1. Nepamirškime ir savo dalį "Tėviškės Aidams" įrašyti į Testamentą. Dėkojame iš anksto.

ALK Federacijos Valdyba

Tautos Šventė buvo įvesta 1930 m. švenčiant Vytauto Didžiojo 500 metų sukaktį, kad mes prisimintume didingą mūsų tautos praeitį ir pasisemtume stiprybės ateities darbams. Šiandien lietuvių tautai esant okupacinėje priespaudoje, o mums išėivijoje, Tautos šventė įgauna ypatingos prasmės, nes tai yra mūsų metinės veiklos apžvalga ir mūsų darbų patikrinimas. Tai mūsų tautinės rekolekcijos.

Norėdami išlikti gyvi savo tautai ir norėdami užtikrinti mūsų tautos tęstinumą mes turime saugoti lietuvių kalbą, kad jaunoji karta ją gerai išmokytų ir tvirtai užlaikytų religinius, tautinius papročius, mūsų tradicijas.

Kalbos ir tautinių tradicijų išlaikymas yra būtina sąlyga norint apsaugoti savo tautos gyvastumą. Beveik visos tautos, išskyrus airius, kurios prarado savo tėvų kalbą, išnyko nuo žemės paviršiaus ir pasidarė tik traša kitų tautų augimui sustiprinti.

Tėvynėje, nežiūrint stiprios rusifikacijos, mūsų sesės ir broliai nenutautės. Liūdnesnė padėtis yra išėivijoje, kur nutautėjimas jau prasideda su pirmąja generacija. Okupantui trukdant tiesioginį ryšį su tautos kamieniu ir gyvenamojo krašto materialistinei įtakai veikiant, mes dažnai pamirštame kaip prieš 42 metus traukdami į Vakarų pasizadėjome visada ir visur išlikti gerais lietuviais ir niekada nepamiršti, kodėl mes turėjome pasitraukti iš Tėvynės.

Nekaltinkime jaunimo nutautėjimu. Nutausta ne jaunimas, bet jų tėvai, neduodami gero pavyzdžio savo vaikams ir neįskiepdami jiems Tėvynės meilės, rūpinamiesi materialinėmis šio krašto gėrybėmis, žemiškais turtais. Kaip galima iš vaiko ar jaunuolio reikalauti didelio patriotizmo, jeigu jų tėvai jiems pataikaudami su jais kalba anglų kalba, nors patys gerai nemoka angliškai. Vaikai nuo mažų dienų negirdi iš tėvų ir tetulių apie didvyrių kraštą, kur visa žemė aplaistyta laisvės gynėjų krauju ir sudrėkinta motinų ašaromis.

Kas dėl žemiškų turtų laisva valia išsižada savo tėvų žemės, kas paniekina motinos kalbą, tas sunkiai nusikalsta prieš Dešimt Dievo įsakymų, kur paties Dievo yra įsakyta mylėti savo tėvą ir

VIS BEGA NUO KOMUNISTŲ

Vietnamiečiai vis nesiliauja bėgę iš komunistų valdomos savo tėvynės. Žmonės iš Vietnamo daugiausia bėga į laisvę mažais laivais, dėl to vietnamiečiai pabėgėliai yra vadinami "laivų žmonėmis". Daug vietnamiečių kelionės metu tragiškai žūsta atviroje jūroje, kitiems pasiseka laimingai pasiekti laisvę, nes yra didesnių laivų išgelbėjami. Šių metų pirmųjų 6 mėnesių laikotarpyje pietinės Kinijos jūroje buvo išgelbėti beveik 1.700 vietnamiečių pabėgėlių, tai yra 30 procentų daugiau, negu tame pačiame laikotarpyje praėjusiais metais. Vietnamiečiai pabėgėliai yra laikinai prigludžiami įvairiuose laisvuose Pietryčių Azijos kraštuose, o vėliau palaiptiškai kitur pastoviai įkurdinami, ypač Amerikoje ir Europoje.

TAUTINĖS REKOLEKCIJOS

MINTYS TAUTOS ŠVENTĖS DIENOJE

motiną. Tėvynė įeina į tą įsakymą, nes tavo tėvai ir tavo tėvų tėvai yra lietuviškos kilmės. Išsižadėdamas Lietuvos, išsižada savo tėvų ir savo protėvių.

Mūsų tėvai ir seneliai knygnešių gadynėje ir per nelaimingus sukilimus prieš okupantus niekada nenusilenkė prieš Rusijos carą ar Vokietijos kaizerį, bet išlaikė laisvės viltį iki mūsų dienų. Nenu-

Rašo Alb. Pocius

silenkime ir mes prieš Kremliaus vergų pirkliaus.

Mes visi esame atsakingi prieš Dievą ir Lietuvą už mūsų tautos likimą. Kada Tėvynė pavojuje niekas neturi teisės pasitraukti iš kovos lauko. Mūsų tėvai neprarado tikėjimo į Lietuvos prisikėlimą, todėl turime būti tvirti savo

Vakarų ir Rytų Berlynas

Berlyno perdalinimo į dvi dalis: vakarų ir rytų 25 m. sukaktį rugpjūčio mėn. 14 d. paminėjo abi pusės.

Vakarų berlyniečiai šią sukaktį minėjo su liūdesiu, maždaug 40 km ilgio sieną vadindami "gėdos siena". Rytų Berlyno komunistinės valdžios pareigūnai sieną vadina "apsaugos siena nuo fašistų". Rytų Berlynas šią sukaktį atšventė iškilmingais paradais.

Buvęs vak. Vokietijos kancleris Willy Brandt savo išleistuose atsiminimuose pareiškė, 1961 m. rugpjūčio mėn. vokiečiai galutinai prarado viltį, nes perdalinimo sienos pastatymas realybėje pavirto į Vokietijos perskėlimą į dvi dalis.

Rytų Berlyno valdžios pareigūnai sako siena esanti tam, kad Vakarai nesiveržtų į jų zoną. Tačiau tikrenybėje siena pastatyta ir apsaugoma tam, kad sulaukytų rytų Berlyno vokiečius nuo perbėgimo į Vakarų.

Šįmet tarp vakarų ir rytų Berlyno oficialių valdžios pareigūnų vyksta nesantaika, nes rytų Vokietijos įrengtos lėktuvų bendrovės Interflug ir Sov. Rusijos Aeroflot atgabena į rytų Vokietiją daug pabėgėlių iš Afrikos ir vidurio Azijos. Jie tai daro biznio sumetimais. Tačiau aukštai iškeltas geležinkelis, jungias rytų Berlyno Friedrich strasse geležinkelio stotį su vak. Berlyno zoologijos sodo stotim, sudaro gerą progą pabėgti iš rytų Berlyno. Kadangi vak. Vokietija lengvai suteikia prieglobstį politiniams pabėgėliams, tai šįmet, šešių mėnesių laikotarpyje, 42.000 pabėgėlių, daugiausia libaniečiai ir iraniečiai, perbėgo į vak. Vokietiją. Neukoelln srityje, sportui skirtoje dalyje, tiems pabėgėliams sutalpinti yra išstatytas palapinių miestas.

Vak. Berlyno valdžios pareigūnai nepatenkinti ir norėtų, kad rytų Berlyno valdžios pareigūnai perbėgimo galimybę užgniaužtų. Tą būtų galima sutvarkyti, jeigu vak. Berlyno šeiminkai - praėjusio karo sąjungininkai (išskyrus sovietus), kontroliuotų pasus visų, kurie pereina į jų pusę. Tačiau jie to nedaro, nes tai reikštų, kad Berlyno siena yra riba už kurios randasi užsienio teritorija. Vak. Berlyno pareigūnai irgi to nenori, nes visi vokiečiai svajoja ir tikisi, kad vieną dieną Vokietija bus suvienyta.

Vakarų Vokietijos prezidentas Richard von Weizsaecker išsireiškė,

tikėjime, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma.

Tautos Šventė nėra tuščias pasididžiavimas savo tautos garbinga praeitimi, bet yra priminimas ir jaunajai kartai, kaip reikia dirbti ir aukotis savo tautos ir valstybės gerovei.

Dovydo psalmėje sakoma: "Šis miestas yra nesugriaunamas, nes Dievas yra jo viduje!" Nesunaikinama yra ir lietuvių tauta, nes Dievas yra Lietuvos žmonių širdyse. Mes - visa išėivija, eidami kartu su kovojančia tauta, Dievui padedant laimėsime, nes mes kovojame už tiesą ir savo tėvų žemės laisvę.

paveikslėliais iš kalendorių. Jokių dažų bei medžiagų remontui absoliučiai neįmanoma gauti. Dėdė ne tik kad 40 metų nematė vak. Berlyno, bet nematė ir tos miesto dalies plano. Rudolfas vak. Berlyno planą turėjo su savim ir išskleidė prieš dėdės akis. Dėdei žiūrint į planą ištryško karčios ašaros.

Rytų Berlyne yra atremontuoti keli oficialūs valdžios pastatai ir dvibokštė švento Nicholaus bažnyčia. Šiaip visi namai remonto nematė 40 metų. Prie duonos parduotuvių stovi ilgos eilės kasdien, taip pat prie gazolino stotelių sustojusios ilgiausios eilės mašinų. Benzino nėra. Laikraščiuose yra išspausdinti skelbimai didžiulėmis raidėmis, kad vakarų Berlynas teršia orą. Net miesto gatvėse iškabinėti plakatai vokiečių ir rusų kalbomis skelbia, kad vak. Berlyne yra užterštas oras. Tačiau Rudolfas su sūnum baisesosi rytų Berlyno gatvėmis, nes pravažiuojančios mašinos palikdavo netik melsvus dūmelius, bet ir blogą kvapą. Rudolfas ir jo sūnaus nuomone vak. Berlyno oras labai švarus, palyginus su rytų Berlyno oru.

Rytų Berlyne nėra aludžių. Dėdė paaiškino, kad aludės yra uždraustos dėl kritiškų pastabų valdžios atžvilgiu, kurios galėtų atsirasti didesnei vokiečių grupei susirinkus kartu. Rudolfas su sūnum ir dėde nuėjo į geriausią restoraną, bandydami "atsikratyti" jiems įbruktos rytų Berlyno valiutos. Tam geriausiam restorane maistas labai prastas. Gatvėse žmonės vaikšto tyliai tarsi "susitraukę" į save. Gi vak. Berlyno gatvės pilnos linksmai klegančių praevių.

Rudolfas pasidžiaugė, kad jo pasakojimas sūnui apie blogą sovietų komunistinę santvarką nedarydavo didesnio išpūdzio, bet jam akis atvėrė stebėjimas abiejų Berlyno dalių gyvenimo: vakarietiškosios ir komunistinės.

Kadangi mes su Rudolfu buvom skaitę garsiojo rašytojo Leon Uris veikalą "Armageddon", tai pasikalbėjimą užbaigėm apie stebėtiną objektyvumą, kuriuo remdamasis genialusis rašytojas atvaizdavo trijų tautų žmones: vokiečius, amerikiečius ir sovietus. Rudolfas pareiškė, kad tik perskaitęs minėtą veikalą susidarė pilną vaizdą apie Berlyną.

(Leon Uris veikalas "Armageddon", 600 psl. gaunamas knygynuose, Corgi knygų skyriuje, kainą maždaug \$ 10).

Agnė Lukšytė

26 metai po žydra vėliava

Su šv. Kazimiero lietuvių parapija Adelaidėje vienmetė Lietuvių katalikių moterų draugija kiekvienais metais Žolinėje švenčia savo metinę šventę. Šiais metais ji pakilia nuotaika nuvilnijo rugpjūčio 16-17 dienomis.

Rugpjūčio 16-tą šventė pradėta Draugijos valdybos paruošta radijo valanda, kurios programą sudarė jausmingas pirmininkės S. Pusdešrienės žodis ir E. Baltutienės, J. Nekrošienės, S. Vasiliauskienės, V. Baltučio, J. Miliausko ir V. Nekrošiaus vykusiai suvaidintas, Pr. Pusdešrio parašytas radijo vaidinimas "Šiluva". Vaidinimu lyg ir buvo įsijungta į šiuos sąmoningo tikėjimo metus, ryškiais vaizdais ir pergyvenimais pristatant Šiluvoje įvykusį stebuklą - Mergelės Marijos pasirodymą. Programa buvo pavairinta religine ir pramogine muzika.

Tos pačios dienos pavakarėje šv. Kazimiero bažnyčioje Draugijos šventė buvo tęsiama Kristaus ir Marijos artumoje suruoštoje šv. valandoje. Prie monstrancijoje išstatyto švenč. Sakramento valandą pravedė kun. J. Petraitis, konferencijoje pateikęs visą pluoštą minčių susimąstymui. Parinktas maldas iš įvairių vietų bažnyčioje skaitė Draugijos narės. Keletą Marijai skirtų giesmių pagiedojo "Nemuno dukros". Žinomesnes giesmes giedojo visa bažnyčia.

Rugpjūčio 17 d. į iškilmingas Mišias šv. Kazimiero bažnyčioje Draugijos narės (apie 30) atvyko pirmininkės vedamoje eisenoje, su savo žydriąja vėliava, paskui kurią žengė žalumynų pintinėmis nešinos G. Damaševičienė ir J. Nekrošienė. Kun. J. Petraičio pašventintas šakeles ir žiedus jos išdalino bažnyčioje esantiems.

Mišiose skaitinius skaitė pirm. S. Pusdešrienė, kuri Tikinčiųjų maldoje Kristui ir Marijai gražiai pristatė Draugijos reikalus. Ypač įautrus buvo mirusių Draugijos narių paminėjimas, išskaičiuojant jas pavardėmis. Įspūdinga buvo Mišiose aukos nešėjų procesija, kurioje nuolatinė bažnyčios puošėja A. Jasiūnienė nešė didžiulę gėlių puokštę ir ją padėjo prie Marijos statulos kojų. Vyną ir komunikantus atnešė J. Janilionienė ir A. Visockienė. Mišiose gražiai parinktas Marijai giesmes nuotaikingai giedojo N. Masiulytės - Stapleton vedamas Bažnytinis šv. Kazimiero choras. Bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių, kas bene daugiausiai parodė, kad Draugija daugumos Adelaidės lietuvių yra vertinama ir gerbiama, dalyvaujant jos šventėje.

Pamaldose pareiškus padėką Kristui ir Marijai už sėkmingus veiklos metus, Draugija savo dėkingumą visiems talkininkams, prijauciantiems ir čia pietaujantiems paruoštais pietumis Liet. kat. centro salėje, kur prie stalų susėdo apie 120 Draugijos narių ir svečių.

Vaišes pradėjo pirm. S. Pusdešrienė, šiltu žodžiu padėkodama Draugijos bičiuliams. Kun. J. Petraičiui palaiminus stalus, po užkandžių šventei paruoštą paskaitą skaitė viena iš Draugijos kūrėjų A. Stepanienė. Temoje apie tikėjimo sąmoningumą, prelegentė pateikė susimąstymui skatinančių minčių. Draugijos dainuojantis vietas "Nemuno dukros" vaišių programon įsiterpė trimis dainomis.

Papietavus, gurkšnojant šventės proga Parapijos tarybos padovanotą Draugijai vyną, sveikinimo kalbas pradėjo Draugijos dvasios vadas kun. J. Petraitis šiltais žodžiais įvertindamas Draugijos darbus ir nuoširdžiai jai padėkodamas. Šv. Kazimiero liet. mokyklos vedėja E. Varnienė savo sveikinimo ir dėkingumo pareiškimo mintis užbaigė įteikdama pirmininkei gražią gėlių puokštę. Pačių gražiausių linkėjimų Draugijai nepagalėjo kalbėti: Ateitininkų pirm. Aug. Kubilius, Ramovėnų pirm. V. Vosylius, "Vaidilos" teatro režisierius ir Bažnyt. šv. Kazimiero administratorius V. Opulskis, Pensininkų klubo pirm. K. Kaminskas, Lietuvių jaunimo sąjungos vardu žodį tarusi dr. V. Bardauskaitė ir vienas iš Mišioms skaitytojus bei aukų nešėjus parūpintųjų

— V. Janulis.

Už sveikinimus ir linkėjimus pirmininkei padėkojus, šventiška pietų nuotaika dar ilgai neleido skirstytis. Kava daug kartų buvo vis iš naujo verdama ir šildoma iki sutemų.

Šventinės kalbos yra savotiškas barometras, kurio rodyklė ši kartą nenukrypo nuo giedros. Draugija buvo pavadinta Liet. kat. centro siela. Tai bene pats tiksliausias pavadinimas, nes jos jau pats buvimas, valdybos posėdžiai ir dažni įvairiausios apimties parengimai, bei nuolatiniai sekmadienių pietūs yra didesnė šiluma už tą, kurią įvedė salėn Parapijos taryba.

Draugijos šventėje narių veiduose šventiškos šypsenos, akyse vaistingų šeiminkų rūpestingas žvilgsnis - kad tik svečiams ko nors nepritrūktų, o už tų šypsenų ir žvilgsnių kiek daug darbų darbėlių, rūpesčių rūpestėlių, ypač Draugijos valdybai. Vienas iš pačių didžiausių - rūpestis vis sunkiau priprašomomis sekmadienio pietų gamintojomis. Bet... tai jau Draugijos valdybos kasdienybė. O čia aprašoma šventė, pakilios nuotaikos, bažnyčioje ištarti giesmės žodžiai: "Neapleiski mūsų, Motinėle, kuri Aušros neapleidi vartų".

Nesilpstančių jėgų darbuose! Ne gėstančios maldos lūpose ir širdyse!

pp.

Pensininkų išvyka į Auksinį pajūrį

(Tęsinys)

Toliau vykome į Queenslando gilumą. Pravažiavome žėrinčius kalnus "Glass House Mountains" ir pasiekėme "Super Bee", kur demonstruojama žavinga pasaka apie medų. Ten buvo galima įvairios rūšies medaus paragauti ir nusipirkti.

Nutarėme vykti dar toliau - į garsią "Sunshine" plantaciją - The big Pineapple, kur specialiu traukinėliu galima apvažiuoti visą didžiausią plantaciją. Įžymus ten "Macademia" riešutų fabrikas, taip pat tropinių augalų turgus ir tropinių valgių restoranai apsupti tropinių miškų.

Matėme kaip auga ananasai. Vaisiai užauga tik po dviejų metų. Iš atžalų kiekvieną kartą juos naujai sodina. Vaisius skina specialia mašina.

Į apsistojimo vietą sugrįžome jau gana vėlai. Jautėmės pavargę, tiek daug išpūdžių prisisėmę.

Išaušo pirmadienis - vežė mus į sapnų pasaulį - "Dreamworld". Tai Australijos versija Amerikos Disneyland. Patraukliausia vieta turbūt Imax teatras. Ten galima pa-

Rašo Alisa Baltrukonienė

tirti įdomią sensaciją - tuo pačiu momentu būti dalimi to ką matome. Ekranas 80 pėdų pločio ir 60 pėdų aukščio, tai beveik kaip šešių aukštų namas. Imax teatras talpina 500 žmonių.

Antradienis buvo laisvas nuo išvykų. Vieni vyko į krautuves suvenyrų nusipirkti, kiti važiavo lankyti pažįstamus. Mes vykome aplankyti jugoslavų šeimą, kiti aplankė Vincę Sivickienę, kuri į ten neseniai iš Melbourne nusikėlė.

Vakare butų vedėjas paruošė mums išleistuves. Kepė jaučio kulšį ant iešmo, priedo įvairių daržovių ir kavos su pyragėliais. Privaišinti skaniu vynu užtraukėme kelias sutartines, kurios australų publikai patiko.

Gaila buvo palikti tas visas saulėto Australijos pajūrio linksmybes, nes jau trečiadienio rytą švariai blizgantis autobusas stovėjo paruoštas vežti mus atgal į "Sodų" valstiją, pas pasiilgusius mūsų artimuosius, draugus ir mylimus gyvulėlius.

ŽIDINIO TRIMETIS

Plačiai Australijoje išleidžiamoje lietuviškoje spaudoje buvo aprašyta Sydnejaus skautų Židinio veiklos trisdešimtmetis. Ir nenuostabu, nes 30 m. laikotarpis žmogaus, o ypač organizacijos gyvenime, tai jau garbinga ir prasminga sukaktis. Linkime šiems šauniems Sydnejaus židiniečiams ateityje tankėti gretose ir dar daug metų kurstyti šią lietuviškosios skautybės židinio šventąją ugnį.

Australijos lietuviams yra žinoma, jog ir Geelongo lietuvių kolonijoje lietuviškosios skautybės veiklos dirvonuose darbuojasi panašius tikslus į sydneyškių turintis skautų Židiny. Nors jis ir nepasižymi narių gausumu, kurio gretose 27 nariai, bet Sydnejaus židiniečiams nei nemano pasiduoti. Jie atšventė tris, o ir geelongiškiei rugpjūčio 17 d. atšventė tris gyvavimo metelius.

Trimetis atšvestas ir s.v. L. Bungardai bei v.s. A. Karpavičiui vadovaujant, Geelongo skautų Židiny jau įmynė pirmuosius žingsnius į ketvirtųjų metų veiklos dirvonus. Kadangi rugpjūčio 17-tą Geelonge buvo lietuviškos pamaldos, taigi ir šio trimečio šventė buvo jomis pradėta bažnyčioje. Šv. Mišias atnašavo s. fil. kun. dr. Pr. Daukny, kuris nors gyvena Melbourne, bet geelongiškiei jį savinasi, ir remdamiesi praeities istorija, skaito geelongiškiu. Mišių skaitymus atliko židinetė G. Valaitienė ir būsimasis židinetis jos sūnelis Danius; gi šv. Mišių aukas atnešė irgi židiniečiai K. Starinskas ir S. Valaitis.

Tuojuo po pamaldų Židinio trimečio šventė buvo tęsiama Geelongo Lietuvių Namuose. Jos tolimesnę eigą pradėjo v.s. A. Karpavičius, padėkodamas visiems, kurie nuoširdžiai rėmė Židinio veiklą, dalyvavo jo narių gretose, kas leido jam įžengti į ketvirtus gyvavimo metus. O kad jie būtų sėkmingesni, darbingesni, kvietė jungtis dar gausiau prie jo kurstomos ugnelės, kad ji suliepsnotų šviesiu švyturiu mūsų pavergtos tėvynės vaikų vilčių išsipildymui - Lietuvos laisvės prisikėlimui.

Perskaityta Adelaidės Skautininkų Ramovės pirm. s. A. Pociaus sveikinimas, Melbourne Skautininkų Ramovės pirm. v.s. J. Žitkevičienės laiško ištrauka, sveikinant Židinį trimečio sukakties proga. Taip pat Židinį žodžiu sveikino ALB Geelongo apylinkės valdybos pirm. O. Schrederis ir Geelongo Liet. S-gos klubo valdybos vardu jos pirm. J. Gailius.

Po sveikinimų s.v. L. Bungardos rūpesčiu buvo rodomi filmai iš Australijos Lietuvių Dienu šventės Canberroje, Pabaltiečių Laisvės Žygio Baltijos jūra ir Geelongo Liet. S-gos klubo metinio baliaus. Darbščiųjų bei patyrusių šeiminkų S. Bungardienės, G. Valaitienės ir M. Bindokienės dėka, visi galėjo pasivaikinti lietuviškų pietų patiekalu bei australiška kavute ir sausainiais.

Tai graži ir kultūringa lietuviška sekmadienio popietė, už kurios suruošimą padėka priklauso Židinio vadovybei ir visiems židiniečiams. Linkime sėkmės žengiant į ketvirtuosius veiklos metus!

ALKA

„TĖVIŠKĖS AIDŲ“ BALIUS

Rugsėjo 27 d., šeštadienį

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Baliaus pradžia 7 val vak.

Sokiams gros kontinentalinis orkestras. Gera vakarienė.

Staigmenos loterijoj.

Gėrimai Klubo bufete.

Pakvietimai visiems \$ 15.

Stalus užsisakyti pas Juozą Keblių, telef. 584 2693 ir sekmadieniais prie bažnyčios.

ALKA

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Tautos Šventės minėjimas rugsėjo 7 d. pradedamas iškilmingomis pamaldomis šv. Jono bažnyčioje 12 val. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis, skautai, šauliai uniformuoti, mergaitės, moterys, kas gali - tautiniais rūbais. Bus bendra išpažintis, kad visi galėtų priimti šv. Komuniją už Tėvynę Lietuvą. Pirmoji rinkliava Tėviškės Aidams, kuri atspindės tikinčiųjų paramą savo katalikiškam laikraščiui. Minėjimo aktas Lietuvių Namuose 2.30 val. Rengėjas - Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga.

DLK Vytenio šaulių kuopa uniformuota ir su vėliava dalyvauja Tautos Šventės minėjime rugsėjo 7 d. šv. Jono bažnyčios kieme ren-

MELBOURNAS

Melbourno Lietuvių Bendruomenės susirinkimas rugsėjo 14 d., sekmadienį, 2.30 val. Lietuvių Namuose Jubiliejinėje salėje. Vyks ALB Krašto Tarybos narių rinkimai. Atlikime savo pareigą, dalyvaukime skaitlingai. Bus organizacijų pranešimai. Renkamas Solidarumo mokestis.

Apylinkės Valdyba

Australijos Lietuvių Fondas praneša, kad Melbourne Tautos Šventės minėjimo proga bus renkamos aukos AL Fondui, - praneša Valdyba.

LOTERIJA

Melbourno skautai akademikai praneša, kad jų ruošiamoje loterijoje yra vertingų fantų:

1. Virtuvinių peilių komplektas, "Wiltshire Stay - Sharp" - vertė \$ 44.

2. "Pasaulio Lietuvis" žurnalo garbės prenumerata 1987 m., vertė \$ 25.

3. Telefono knygtė su užrašų lapais, vertė \$ 10.

4. Plunksnakotis - Biro, vertė \$ 10.

5. Sokolado dėžė, vertė \$ 9 ir kt. Bilietai tik 20 centų vienas. Fantų traukimas rugsėjo 7 d., sekmadienį, Lietuvių Namuose 2 val. po pietų.

Bilietus platina visi Akad. skautų sąjūdžio Melbourno skyriaus nariai. Prašome paremti skautus akademikus ir pamėginti laimėti vertingus fantus.

kasi 11.30 val. ir rikiuojasi pamaldom. Visų dalyvavimas būtinas, - praneša Kuopos Valdyba.

ALK Federacijos Memorandumą Sovietų Sąjungos lyderiui M. S. Gorbačioviui plačiai paminėjo Sydnėjaus "The Catholic Weekly" per visą puslapį dviguba antrašte "Lithuanians plea, give us freedom!" rugpiūčio 27 d. laidoje, pridėjo savo komentarų ir Lietuvos Globėjo šv. Kazimiero nuotrauką. Kitu straipsniu skelbia žinių apie Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejų. Po laikraščio pavadinimo skelbia, kad "tai didžiausio tiražo bet kokio religinio laikraščio Australijoje". Adelaidės "The Southern Cross" VIII. 28 laidoje mūsų Memorandumą paminėjo stambia per dvi skiltis antrašte "Lithuanians write to Gorbachev".

Geelonge Tautos Šventės pamaldos rugsėjo 14 d. sekmadienį 9.30 val. šv. Jono bažnyčioje. Giedos atvykęs iš Melbourno Lietuvių parapijos choras bažnyčioje ir dainuos minėjimo metu salėje.

Tėviškės Aidų balius Lietuvių Namuose rugsėjo 27 d. šeštadienio vakare. Kas skirs balius loterijai fantų, kad ji būtų gausi? Tai ištikimieji Tėviškės Aidų rėmėjai!

TEVIŠKĖS AIDŲ prenumeratas Melbourne prieš ir po lietuviškų pamaldų priima Parapijos Kiosko vedėjas F. Sodaitis. Jam galima įteikti skelbimus, pranešimus, užuojautas, padėkas ir per jį apsimokėti.

VLADAS DŽIUBINSKAS

Sydnėje rugpiūčio 16 d. buvo palaidotas miręs siuvamų mašinų mechanikas Vladas Džiubinskas, australams žinomas Džiobo vardu. Jis buvo gimęs 1920. XII. 20 Lietuvoje. Mirties priežastis - sunki vėžio liga. Jam būnant ligoninėje, prel. Petras Butkus aprūpino paskutiniomis sakramentais, o taip pat laidotuvių dieną atnašavo gedulingas šv. Mišias Lidcombės bažnyčioje ir su velioniu atsisveikino. Po pamaldų draugų ir pažįstamų buvo palydėtas į Lietuvių sekciją Rookwood kapines. Giminių Australijoje neturėjo. Laidotuvėmis pasirūpino draugai - Jonas Beitelis ir Balys Mazgelis. Velionis ilgą laiką gyveno Melbourne.

Ilsėkis, mielas Vlada, toli nuo Tėvynės Lietuvos.

J. Makūnas

Visus Melbourno ir apylinkių tautiečius kviečiame į

PABALTIEČIŲ BALIŲ IR MISS BALTIC 86

IŠRINKIMĄ

rugsėjo 13 d., šeštadienį, 8 val. vak. iki 1 val. ryto.

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Lietuvaite iki 25 metų amžiaus prašome dalyvauti konkurse ir laimėti Miss Baltic titulą ir \$ 200 čekį. Antrą vietą laimėjusi gaus \$ 75, trečią \$ 50. Dalyvaujančioms įėjimas į Balių veltui. Atsiveskite draugus, pažįstamus! Šokiams gros latvių geras orkestras. Puiki Soc. Globos Moterų D-jos paruošta vakarienė.

Įėjimas tik \$ 18 asmeniui.

Dabar laikas užsisakyti stalus ir registruotis dalyvavimui konkurse pas N. Kairaitienę, tel. 842 3403.

Geriausia proga pabūti savo ir kitų pabaltiečių kompanijoje. Šį balių ilgai atsiminsite.

LAUKIAME JŪSŲ DALYVAVIMO !

Pabaltiečių Taryba Viktorijoje

ALB Krašto Valdybos informacija

Mieli Australijos lietuviai!

Australijos lietuviams politinę ir kultūrinę veiklą tenka finansuoti patiems iš savo pajamų, kurias yra vis sunkiau sutelkti. Ypač dabartiniu metu mūsų politinė veikla pareikalauja daugiau lėšų, bandant lietuvių ir Lietuvos reikalus pristatyti tinkamoje perspektyvoje, kas liečia įvairius lietuvių kaltinimus ir Lietuvos valstybės integritumą.

Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba veikia per Pabaltiečių Tarybą, kuriai kas metai skiria nemažą sumą, per Lietuvių Informacijos biurą ir visas

JUBILIEJAUS PASIRUOŠIMUI

Tarpdiecezinėje Kunigų seminarijoje Kaune įvyko pirmasis Lietuvos kunigų simpoziumas pasirengimui jubiliejiniam krikščionybės įvedimo metam. Simpoziume dalyvavo daugiau kaip 200 kunigų. Dalyviai išklauė dvi konferencijas. Sv. Mišias drauge su arkiv. L. Poviloniu, vysk. A. Vaičiūm ir vysk. V. Sladkevičium koncelebravo Pavenėžio vyskupijos valdytojas prel. K. Dulksnys ir dalis kunigų.

apylinkių valdybas ir seniūnijas.

Tautos šventės dienos proga kreipiamės į mūsų Bendruomenės narius, prašydami, per tuo metu vykstančią rinkliavą, paremti mūsų darbą. Australijos lietuvių politinė ir kultūrinė veikla priklausys nuo jos Bendruomenės narių dosnumo.

Tautos šventė tebūnie paskatiniamas visiems bendromis jėgomis siekti savo Tautai laisvės!

Australijos Liet. Bendruomenės Krašto Valdyba

"Lietuvos bažnyčių" knygų autorius šiuo metu baigia ruošti spaudai paskutinį šio serijinio veikalo tomą, kuris skirtas Kaišiadorių vyskupijai. Antroje knygos dalyje bus atspausdinti jau išleistuose tomuose pastebėtų klaidų atitaisyimai, patikslinimai ir aprašymai tų bažnyčių bei koplyčių, kurios dar nebuvo paskelbtos. "Lietuvos bažnyčių" skaitytojai, pastebėję išvėlusius klaidas bei netikslumus, o taip pat turį dar nepaskelbtų bažnyčių - koplyčių nuotraukų, prašomi rašyti autoriui adresu: Bronius Kviklys, 5747 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629, USA.

NUOŠIRDI

PADĖKA

Staigus netekimas mano mylimo vyro Balio suteikė man jėgų lengviau pernešti atsiskyrimo skausmą, jaučiant mielų draugų paguodžiančią šilumą ir rūpestingą globą. Tik-tai gailėstingasis Dievas gali jums visiems atlyginti.

Nuoširdus ačiū visiems pareiškusiems man įvairiais būdais užuojautą. Ačiū mano bičiuliams, vietoj vystančių gėlių, taip gausiai (\$ 430) parėmusiems "Lietuvos katalikų Bažnyčios kronikų" leidimą.

Ypatingai nuoširdus ačiū "giminės" jaunimui už parodytą meilę mano a.a. Baliui ir mane nuoširdžiai užjaučiantį. Jūsų visų dėka nesijaučiu liekanti vieniša.

Ačiū šv. Kazimiero bažnytiniam chorui už raminančias giesmes laidotuvių Mišiose.

Atleiskite, kad neišvardinu pavardėmis, nes būtų perilgas sąrašas.

Atskirai dėkoju mūsų mielam klebonui kun. J. Petraičiui už suraminimą manęs ligoninėje ir už gražų ir nuoširdų mano mylimo vyro palaidojimą.

Jums visiems dėkinga

M. Gavėnienė

PADĖKA

Mylimai žmonai ir šeimos auklėtojai - motinai a.a. Marijai BUCKIENEI Amžinybėn iškeliauvus, mus didžiojo praradimo dienų sielvarte moraliniai stiprinusius, mūsų nuliūdusios šeimos vardu reiškiamė visiems giliausią padėką.

Pastoriui Don Heyne, suteikusiam velionei paskutinį patarnavimą bažnyčioje ir palydėjusiam jos kūną į kapines. Taip pat priimkite ją ir taip gausingai dalyvavusieji paskutiniame su velione atsisveikinime koplyčioje, visi geelongiškiei ir melbourniškiei už maldas ir giesmes bažnyčioje bei palydėjimą į mirusiųjų kalnelį, Eastern kapinėse. Dėkojame visiems, kurie lankė dar sergančią velionę namuose, ligoninėje, pareiškė užuojautas žodžiu, laiškais ar spaudoje, o taip pat už gėles ir vainikus padėtus ant velionės kapo.

Atleiskite, kad neįmanoma išvardinti visus mums taip mielus asmenis, kurie kartu su mumis dalinosi mūsų skausmu. Teatlygina jums visiems Maloningas Dievas.

Liekame su giliausia padėka -

Palikę liūdesyje velionės vyras Gustavas, dukros - Ema, Marta, Edita, sūnus Jonas ir jų šeimos

SYDNEY

TAUTOS FONDAS

Mirus Antanui Skirkai Sydnejaus ramovėnai pagerbdami savo pirmininką - per Vinčą Kondracką aukėjo vietoj gėlių po \$ 20 LKVS Ramovė Sydney skyrius, A. Saitis, A. Statkus, E. P. Nagiai, M. Petronis, P. Mikalauskas, po \$ 10 A. Kutka, V. Kondrackas, K. Eirošius, H. L. Karveliai, O. Kyzeliene, J. E. Černiauskai, V. Sablevičius, R. Kaladė, A. Mišeikis, Z. Storpirstis, A. Léveris, J. Makūnas, St. Šatkauskas, po \$ 5 A. Pečiulis, V. Danta, \$ 2 S. Sankauskas. Viso \$ 262. Ačiū jums už nevystančias gėles.

ADELAIDE

Vietoj gėlių a.a. Vlodo Petkūno žmona jo atminimui aukėjo \$ 50 ir Ant. Morkūnas \$ 20.

A.A. M. Rudzensko atminimui vietoj gėlių aukėjo po \$ 10 E. B. Borumai, Jz. Lapsys, J. Stepanas.

Prieš ir minint Vasario 16, Tautos fondui aukėjo:

Po \$ 100 dr. D. Viliūnaitė, LAS Adelaidės skyrius, po \$ 50 J. Cibulskis, A. Lapsys, K. Šaulys, po \$ 30 kun. J. Petraitis, MIC, LK Moterų d-jos Adelaidės skyrius, po \$ 25 D. A. Matikulai, S. E. Sunkučiai, po \$ 20 J. Abukevičius, J. S. Bardauskai, M. B. Gavėnai, B. J. Jonavičiai, S. Kervelis, J. Langevičius, K. Raznauskas, A. Stakaitis, A. Stankevičius, A. H. Vikai, V. Vokietaitis.

Po \$ 10 A. Baresnevičius, B. A. Budriai, K. Cieminis, E. S. Dainiai, F. Damaševičius, A. Grigonis, S. Jablonskas, V. Kiverienė, D. Kutkaitė, J. Kutkienė, B. J. Lapšiai, P. Mikužis, B. Mockienė, NN, G. Pasiszynskij, A. Plokštienė, J. Poškus, S. P. Pusdešriai, J. Purvinis, N. Skidzevičius, V. Stalba, M. P. Stasičiai, J. Stankevičius, J. Siurblys, A. Zamoiskis (Lietuvos Laisvės išdui), A. Žilys, T. Žurauskas, V. Vosylis, po \$ 7 V. Bardauskaitė, S. Libikienė, po \$ 6 J. Aleksandravičius, J. Virbickas.

Po \$ 5 I. Bakšys, O. Baranauskienė, R. Baranauskas, P. Barauskas, A. Bulis, A. Dancevičius, K. Dičiūnienė, P. Grėbliūnas, S. Jankauskienė, V. Janulis, B. Jurgeionis, A. Jucius, E. Kalibatas, K.

Karpienė, A. Kazlauskienė, A. Krivickas, P. Kuisys, E. P. Kuncaičiai, J. Lenktis, V. Patašius, L. Pimpė, I. Puodžius, O. Riškienė, J. A. Sasinai, I. Taunys, J. Vasiliauskas, I. V. Vasiliauskai, V. Vasiliauskas, S. Visockis, po \$ 4 L. Kazla, P. Laucius, V. Morkys, po \$ 2 O. Gudaitienė, J. Janilionienė, G. Opulskienė, J. Paškauskas, A. Strimaitienė. Iš viso surinkta \$ 1.158.

Adelaidėje iš Lietuvos į Sibirą išvežtųjų kančias prisimindami birželio mėn aukėjo:

Po \$ 20 kun. J. Petraitis, M. B. Gavėnai, po \$ 10 F. Adamonis, S. J. Bardauskai, A. B. Budriai, J. Jaruševičius, V. Kiverienė, D. Kutkaitė, J. Langevičius, S. Letukienė, V. Marcinkevičius, S. P. Pusdešriai, A. Stakaitis, S. Semetas, A. H. Vikai.

Po \$ 5 I. Bakšys, J. Brazauskienė, A. Dainienė, F. Damaševičius, A. Dancevičius, K. Karpienė, S. Kerulis, P. Kuisys, P. E. Kuncaičiai, J. Lenktys, J. Miliauskas, V. Opulskis, V. Patupas, L. Pimpė, A. Plokštienė, J. Poškus, B. Rainys, A. Skiparis, V. Stalba, J. Stankevičius, O. Sudintienė, A. Šerelis, I. Taunys, A. Urnevičius, T. V. Vasiliauskai, \$ 4 L. Kazla, \$ 3 M. Daugalienė, po \$ 2 J. Lapsys, P. Laucius. Iš viso \$ 306.

Visiems už aukas Lietuvos laisvės reikalams nuoširdus ačiū.

Tautos Fondo Atstovybė Austr., Sydney.

APIE NSW VOKIEČIŲ CHORUS

Rugpjūčio 2 d. Croydono vokiečių katalikų šv. Cecilijos choras dalyvavo Dainos choro ruošime Viduržemio vakare atlikdami "Geschichten aus dem Wienerwald". Svečiai kvietė atsilankyti į jų ruošiamą 30 metų veiklos jubiliejinį koncertą rugpjūčio 16 d.

Jų koncertas vyko Vokiečių - Austrų klubo patalpose. Be Ceciliejų koncerto programoje dalyvavo dar septyni vokiečių chorai iš NSW. Tenka pastebėti, kad Newcastelio chorui vadovauja lietuvis Stasys Žukas. Jam išvykus į užsienį dirigavo p. Ulanas, akompa-

navo jo žmona. Wollongongo chorui, Canberros ir Croydono ceciliejų chorams vadovauja australai.

Prieš koncertą šventišką nuotaiką gadinio valgymas, kuris nepasibaigė ir koncertui prasidėjus. Stalai buvo sustatyti baliaus parenkimui.

Daugumoje mūsų lietuvių chorai dainuoja tik lietuvių kompozicijas, na, o jeigu uždainuoja kokią estradinę dainelę, tuoj gauna pylos, nors ji ir lietuvių parašyta.

Gal tik ceciliejų choras geriausiai balansuotas: 14 moterų ir 10 vyrų ir jie dėka atsilankymo pas lietuvius koncerte dainavo be gaidų.

Korespondentui pasveikinus už gražų dainavimą be gaidų, jų pirmininkas Siegfried Unger taip pasakė: "Mes neturėjome kur akis dėti, kai jūsų koncerte dainuojant vokišką dainą lietuviai ją dainavo be gaidų, o mūsų choristai buvo išmeigę akis į šią dainą didelėse knygose. Grįžę namo pasakėme: "Gana tų gaidų, reikia išmokti dainuoti atmintinai". Visi kiti išskyrus Vyrų chorą iš Wollongongo palyginus su mūsų choris yra silpni tiek skaičiumi, tiek dainų atlikimu. Pasibaigus koncertui tuoj reikėjo apleisti salę. Vietinis klubas nerado reikalo pagerbti jubiliejų švenčiantį chorą ir jų svečius. Lietuviai stebint visa tai buvo lyg neįtikėtina. kor.

GEELONGAS

Tautos Šventę minime rugsėjo 14 d. Pamaldos šv. Jono bažnyčioje 9.30 val. Organizacijos dalyvauja uniformuoti su savo vėliavomis. Su savo vėliava dalyvaus Melbourne DLK Vytenio šaulių kuopa. Giedos Melbourne Parapijos choras, dirigentas P. Morkūnas. Po pamaldų vykstame visi į Geelongo Lietuvių Bendruomenės Namus, 128 Douro St. North Geelong. Paskaitą skaitys viešnia iš Melbourne A. Baltrukonienė. Dainuos Melb. Parapijos choras. Šoks Geelongo tautinių šokių grupė. Po minėjimo pietūs, kuriuos paruoš Bendruomenės ponios. Laukiame visų skaitlingai dalyvauti. Pirmininkas O. Schrederis

LIETUVIŲ RADIO

VALANDELES

ADELAIDĖ 5EBI - FM šeštadieniais nuo 9 v. iki 10 v. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmd. 11 val. ryto, pirmad. 6.30 val. p.p

SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE 4EB kiekvieną ketvirtadienį 4.30 val. vak.

PERTH 6NR kas trečią antradienį 6.30 val. vak.

MELBOURNAS

Tautos Šventės minėjimas įvyks rugsėjo 7 d. 2.30 val. Lietuvių Namuose, North Melbourne. Paskaitą skaitys Dr. Paulius Kabaila, po kurios seks meninė dalis. Kviečiame visus dalyvauti.

Australijos Liet. Jaunimo Sąjunga

LIETUVIŠKOJI KNYGA

Gautos vėliausios laidos knygos: J. S. de Rosales "Baltų kalbų brovai Iberų pusiasalyje". B. Aušroto "Sunkių sprendimų metai". "Lietuvis žurnalistas", Liet. žurnalistų s-gos neperiodinis leidinys, Los Angeles. K. Š. Konstantinas Olšauskas ir jo teismo byla". A. Kezio "Lithuania - Through the Wall", diary of a ten-day visit to my native land. Aleksys Ranit "Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, Lithuanian visionary painter". J. Masilionio "Lietuvių kalbos sintaksė". A. Sešplaukio - Tyruolio "Lietuva pasaulinėje literatūroje", straipsnių rinkinys. Juozo Brazaičio "Raštai": III - literatūros baro se, knygų vertimai, tautosaka; IV - kultūros rūpesčiai, kultūrininkai, teatras, mokyklos klausimai; V - religinės refleksijos, lietuviai be tėvynės, visuomeniniai rūpesčiai, ano meto aktualijos, laišakai iš kelionių, papildymai. Algirdo Gustaičio "Kelionės nežinomuose kraštuose. J. Kralikausko "Ažuolai piliakalnyje", devynių istorinių romanų gelmenys ir problemos. F. Neveravičiaus "Priešai", raštų rinkinys. J. Švabaitės "Stikliniai ramentai", premijuotas romanas. V. Volerto "Jaučio ragai", romanas.

Melbourno lietuvių biblioteka veikia: šeštadieniais 11-2 val., sekmadieniais 1-3 val. Kitu metu norint pasinaudoti biblioteka, susiršti telefonu 329 0297 po 6 val. vak. Saltinių bibliotekos knygos skolinamos tik išimtiniais atvejais kultūrininkams, paskaitininkams, lituanistikos mokytojams bei studentams. Už pražudytą knygą imamas trigubas mokestis. Priešneš laidos knygos visiems prieinamos tik bibliotekos skaitykloje.

J. Mikštas
Bibliotekos Vedėjas

GEELONGAS

Rugsėjo 21 d. 2 val. po pietų šaukiamas ALB Geelongo apyl. visuotinis susirinkimas Geelongo Liet. Bendruomenės salėje. Bus renkami 4 atstovai į ALB Krašto Tarybos suvažiavimą Sydney.

Darbotvarkė: susirinkimo atidarymas, prezidiumo sudarymas, mandatų komisijos rinkimai, keturių atstovų rinkimai į ALB Krašto Tarybos suvažiavimą, einamieji reikalai: dėl Namų priežiūros, kultūriniai reikalai, diskusijos dėl einamųjų reikalų, klausimai ir sumanymai, susirinkimo uždarymas. Maloniai kviečiami visi Geelongo lietuviai šiame susirinkime skaitlingai dalyvauti.

ALB Geelongo Apyl. Valdyba

LATROBE VALLEY

Tautos Šventės minėjimą ruošia Latrobe Valley Seniūnija rugsėjo 14 d. sekmadienį 1 val. Servacijaus ir Alės Šabrinskų sodyboje Tambo Road, Moe mieste. Paskaitą skaitys svečias iš Melbourne Vladas Bosikis - Lietuvių Karių Veteranų sąjungos Melbourn Ramovės pirmininkas.

Nuoširdžiai kviečiame ir lauksime dalyvių iš arti ir toli.

Seniūne

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmd., trečiad., ketvirtad., - - - - - 5 - 10 val.
ANTRADIENIAIS KLUBAS UZDARYTAS
Pentadieniais - - - - - 5 - 11.30 val.
Šeštadieniais - - - - - 2 - 12.30 val.
Sekmdieniais - - - - - 12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., pentkad., ir šeštad. nuo 6 val.
Sekmdieniais - - - - - nuo 1 val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO 5.30 iki 8 val. ŠVEDIŠKAS STALAS - SMORGASBORD

Kaina \$ 4. Kviečiame visus.

Seimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus, kodėl ne Lietuvių Namuose? Kodėl nepasiteirauti? Skambinkite 708 1414.

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVES

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

Tobin Brothers Pty. Ltd.
Funeral Directors.

North Melbourne: 189 Boundary Rd., 3051. 329 6144
Frankston: 232 Cranbourne Road, 3199. 789 6766
Glenroy: 111 Wheatsheaf Road, 3046. 306 2044
Malvern: 1382 High Street, 3144. 509 4720
Noble Park: 505 Princes Highway, 3174. 546 7644